

Четири

въпроса и отговора

за мрежата СОЛВИТ за разрешаване на презгранични проблеми в Европейския съюз

Вътрешният пазар на Европейския съюз представлява общо пространство, в което свободно се движат хора, стоки, услуги и капитали. Тясно свързани с неговата работа са и всички общи политики на Съюза. Вътрешният пазар обхваща 27-те държави-членки на ЕС, както и Норвегия, Исландия и Лихтенщайн, които в рамките на Споразумението за Европейско икономическо пространство също прилагат правилата на вътрешния пазар.

Понякога в ежедневието гражданите и фирмите могат да срещнат пречки да се възползват в максимална степен от предоставените им права и свободи в рамките на вътрешния пазар. Ето защо в Европейския съюз са създадени и функционират различни услуги, една от които е мрежата СОЛВИТ.

1 КАКВО Е СОЛВИТ?

СОЛВИТ¹ е мрежа за извънсъдебно разрешаване на *презгранични проблеми*, възникнали в резултат на неправилното прилагане на законодателството на Европейската общност в областта на вътрешния пазар от администрациите на държавите-членки.

„Презграничен проблем“ е проблем, който възниква пред гражданите или фирмите в дадена държава-членка и е свързан с прилагането на правилата на вътрешния пазар от държавните органи в друга държава-членка. Ето защо СОЛВИТ не разглежда случаи, които възникват между държавната администрация в една държава-членка и нейните граждани/фирми.

¹ от английски език „SOLVIT“ или „разреши го“, т.е. разреши проблема.

Мрежата включва 30 центъра - по един във всички държави-членки на ЕС, както и в Исландия, Лихтенщайн и Норвегия. Българският СОЛВИТ център е установен в рамките на дирекция „Координация по въпросите на Европейския съюз и международните финансови институции“ в администрацията на Министерския съвет.

2 КЪДЕ СОЛВИТ МОЖЕ ДА ПОМОГНЕ?

Областите на вътрешния пазар, в които СОЛВИТ най-често работи, са: признаване на професионални квалификации, достъп до образование, право на пребиваване, право на установяване, права в областта на заетостта и социалната сигурност, признаване на свидетелство за управление на моторно превозно средство, регистрация на моторни превозни средства, свободно движение на капитали и плащания, пазарен достъп за продукти, граничен контрол и др.

За да бъде квалифициран един проблем като **СОЛВИТ случай** и приет за разглеждане, той трябва да отговаря едновременно на следните условия:

- да бъде от презграничен характер;
- да е възникнал в резултат на неправилното прилагане/тълкуване на правото на Европейската общност в областта на вътрешния пазар;
- да участва, от една страна, държавен орган на национално, регионално или местно равнище, а от друга - гражданин или фирма. СОЛВИТ не разглежда случаи, които са възникнали в резултат на отношенията потребител-бизнес или бизнес-бизнес.

Представлявайки алтернативен способ за разрешаване на спорове, СОЛВИТ няма мандат да разглежда случаи, отнесени или вече решени пред съдебен орган.

3 КАК РАБОТИ СОЛВИТ?

За решаването на даден презграничен проблем си сътрудничат два СОЛВИТ центъра: „местен“ и „водещ“ координационен център.

- **Местният координационен център** проверява дали възникналият проблем може да бъде разрешен в рамките на мрежата или е възможно той да бъде разрешен посредством други средства. Ако центърът прецени, че предоставеният случай е от компетентните на СОЛВИТ, той го вписва в електронната база данни на мрежата и случаят автоматично се прехвърля към СОЛВИТ центъра в държавата-членка, в която е възникнал проблемът.
- **Водещият координационен център** в рамките на една седмица трябва да потвърди (или отхвърли) приемането на случая. След потвърждаване приемането на даден случай водещият координационен център се свързва с администрацията в неговата държава-членка и в сътрудничество с нея се стреми към намиране на приемливо за всички страни решение.

Двата СОЛВИТ центъра работят заедно, като целта е да се намери подходящо консенсусно решение в рамките на 10 седмици (за някои по-сложни случаи този срок може да бъде удължен с още 4 седмици).

4 КАК ДА СЕ СВЪРЖЕМ СЪС СОЛВИТ?

Съществуват няколко възможности за подаване на оплакване до СОЛВИТ:

- попълване и изпращане на единния СОЛВИТ формуляр, които може да бъде намерен на официалната Интернет страница на мрежата СОЛВИТ на адрес <http://ec.europa.eu/solvit>. Към формуляра е препоръчително да бъдат прикачени и документи, свързани с дадения случай.
- изпращане на съобщение по електронен път на електронната поща на съответния национален СОЛВИТ център, който за българския СОЛВИТ център е solvit@government.bg.

Независимо от това коя възможност избере жалбоподателят, той може да разчита на качествено и прагматично решение на неговия проблем.

ИСТОРИИ С УСПЕШЕН КРАЙ

Повече сигурност за българите

Български гражданин работил в продължение на десет години във Франция, където редовно си плащал здравните осигуровки. При завръщането си в България той подал заявление за включване в националната здравноосигурителна система. След като заявлението му било отхвърлено и гражданинът бил задължен да внася такси за възстановяване на здравни права, той се обърнал към СОЛВИТ България за съдействие.

СОЛВИТ България решил успешно проблема, като разяснил на компетентния български орган, че след като гражданинът е плащал вноски във Франция, според законодателството на ЕС, той има право да се включи в българската здравноосигурителна система без допълнителни такси.

Случаят е разрешен за 15 дни.

Област на вътрешния пазар: права в областта на социалната сигурност

Без ограничения за мобилността

В резултат на трудова злополука българска гражданка загубва баща си, който работел и бил осигуряван във Франция. След трагичния инцидент от френската страна ежесечно изплащали на майка ѝ в България пенсия за вдовици. Въпреки че плащанията били извършвани редовно в продължение на години, внезапно били прекратени без да е дадено обяснение от страна на институцията, предоставяща пенсията.

Успешното сътрудничество между координационните СОЛВИТ центрове в България и Франция спомогнало плащанията да бъдат възстановени.

Случаят е разрешен за 56 дни.

Област на вътрешния пазар: права в областта на социалната сигурност

Образование без граници

След присъединяването на България към Европейския съюз двама българи били приети да следват висше образование в Италия. При записването им университетските власти не обърнали внимание, че България и Румъния вече са пълноправни държави-членки на Европейския съюз и помолили студентите да заплатят учебната такса за първата година в размер, определен за лица, идващи от държави, които не са членки на Съюза. В допълнение, студентите били уведомени, че таксите за следващата година от обучението им също ще бъдат определени по този начин, тъй като техните семейства не получавали доходи на територията на Италия.

СОЛВИТ центровете в България и Италия разяснили на администрацията на университета, че българските студенти трябва да бъдат третираны като граждани на държава-членка на Европейския съюз и това трябва да се вземе предвид при определяне на таксите за следващата учебна година.

Случаят е разрешен за 70 дни.

Област на вътрешния пазар: достъп до образование

Български СОЛВИТ център

Администрация на Министерския съвет

**Дирекция „Координация по въпросите на Европейския съюз
и международните финансови институции“**

бул. „Дондуков“ № 1, София 1594, България

Факс: (+359 2) 980 77 07, Електронна поща: solvit@government.bg

<http://www.solvit.government.bg>

Материалът се издава в рамките на Работната програма за 2008 г. на Комуникационната стратегия на Република България за Европейския съюз 2007-2009 г.